

Opracowania sygnałne

LUDNOŚĆ, RUCH NATURALNY I MIGRACJE W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2005 R.

na podstawie publikacji
„Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim w 2005 r.”
zawierającej tablice według podregionów, powiatów i gmin

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40 – 158 Katowice

www.stat.gov.pl/urzedy/katow

e-mail: DyrekcjaKCE@stat.gov.pl

tel.: 032 77 91 200

Liczba ludności województwa śląskiego każdego roku stopniowo obniża się, przy czym tempo tego spadku nieznacznie maleje. Na koniec 2005 r. województwo zamieszkiwało 4685,8 tys. osób (co stanowiło 12,3% populacji kraju). Województwo śląskie, pod względem liczby ludności zajęło drugie, po mazowieckim, miejsce w kraju. W porównaniu do roku poprzedniego liczba ludności województwa obniżyła się w większym stopniu (o 0,3%) niż w skali kraju (o 0,05%). Rozmieszczenie ludności było nierównomierne. Najbardziej zaludnionym podregionem województwa był podregion centralny śląski, skupiający ponad 61% mieszkańców, natomiast najmniej, bo 11,5% ogółu populacji województwa, skupił podregion częstochowski.

Na 1 km² powierzchni ogólnej województwa w końcu 2005 r. przypadło 380 osób, o 258 osób więcej niż przeciętnie w kraju. Pod tym względem województwo śląskie zajmuje od lat pierwsze miejsce wśród województw. Wskaźnik ten charakteryzował się jednak znacznym zróżnicowaniem terytorialnym w województwie.

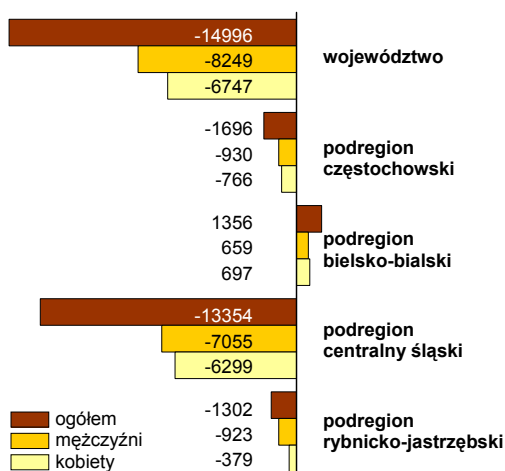
Podregiony	Liczba ludności	Ludność na 1 km ²
Częstochowski	537112	176
Bielsko-bialski	647522	275
Centralny śląski	2860582	513
Rybnicko-jastrzębski	640559	473

Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowanym województwem w Polsce. W końcu 2005 r. zdecydowana większość ludności (prawie 80%) mieszkała w miastach (był to najwyższy wskaźnik w kraju). W dwunastu miastach powyżej 100 tys. ludności zamieszkiwało prawie 50% mieszkańców województwa. Jednak liczba ludności miast systematycznie maleje (w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,5%), wzrasta natomiast liczba ludności zamieszkałej na wsi (w porównaniu do 2004 r. o 0,2%).

Nieznaczna większość ludności województwa śląskiego – podobnie jak w kraju – stanowiły kobiety (prawie 52%), z których 61% skupił podregion centralny śląski. Współczynnik feminizacji wyniósł 107 (kobiet na 100 mężczyzn; w 2004 r. – 106,9).

Wzrost/spadek liczby ludności według płci w 2005 r.

(w stosunku do 2004 r.)
Stan w dniu 31 XII

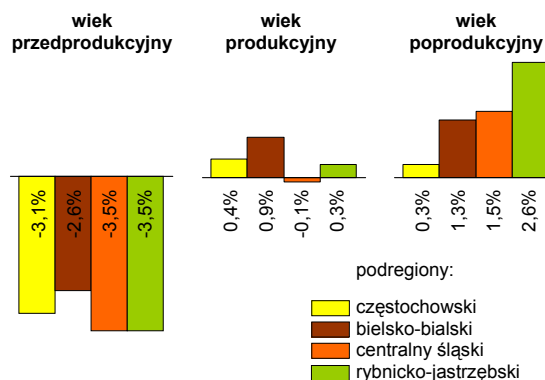
Przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn bardziej widoczna była w miastach, gdzie na 100 mężczyzn przypadało 107,9 kobiet, natomiast na wsiach – 103,6.

Trwa proces starzenia się ludności województwa, a wiek środkowy z roku na rok jest coraz wyższy. Na przestrzeni sześciu lat średnia wieku wzrosła o ponad 2 lata. Dane dotyczące wieku środkowego (mediany) ludności w województwie śląskim prezentuje zestawienie:

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2000	36,7	35,0	38,3
2001	37,1	35,4	38,7
2002	37,4	35,5	39,1
2003	37,7	35,8	39,5
2004	38,0	36,1	39,9
2005	39,0	37,4	40,5

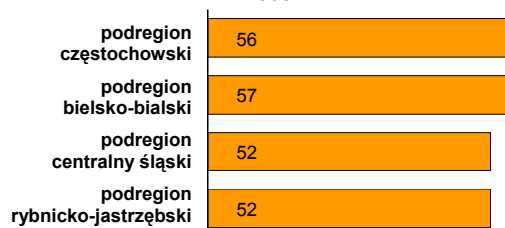
Proces demograficznego starzenia się społeczeństwa województwa śląskiego znalazł swe odbicie w ekonomicznych grupach wieku. Maleje liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież w wieku do 17 lat) i w końcu 2005 r. wyniosła 885,2 tys. Udział tej populacji w ludności ogółem zmniejszył się z 19,5% w końcu 2004 r. do 18,9% w końcu 2005 r. (w kraju – 20,6%). Wzrosła natomiast liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat – kobiety i 18-64 lata – mężczyźni), stanowiąca dominującą grupę ludności województwa. W końcu 2005 r. liczebność tej grupy ludności województwa wyniosła 3063,1 tys., tj. 65,4% ogółu ludności (w kraju – 64,0%). W porównaniu z rokiem poprzednim udział tej populacji w województwie wzrósł o 0,3%. Zwiększyła się również liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej – kobiety i 65 lat i więcej – mężczyźni), która w końcu 2005 r. wyniosła 737,5 tys. osób. Jej odsetek wzrósł z 15,5% w 2004 r. do 15,7% w 2005 r. (w kraju – 15,4%). W grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym tylko nieznacznie przeważali mężczyźni (ponad 51% ludności danej grupy), natomiast wśród ludności w wieku poprodukcyjnym większość stanowiły kobiety (ponad 67%).

Dynamika liczby ludności według ekonomicznych grup wieku w podregionach w 2005 r.
2004=100

Nieznacznie zmalała liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten na koniec 2005 r. wyniósł 53 osoby (w 2004 r. – 53,7), natomiast w kraju ukształtował się na poziomie nieco wyższym i wyniósł 56 osób.

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w podregionach w 2005 r.

Wzrosła **liczba zawartych małżeństw** w województwie śląskim. Zgodnie z danymi urzędów stanu cywilnego, w 2005 r. w województwie śląskim zarejestrowano 25,4 tys. małżeństw, o 7,5% więcej niż w 2004 r. (11,4% wszystkich małżeństw w kraju). Prawie 80% małżeństw zawarto w miastach. W miastach również nastąpił większy wzrost (o 8,8%) liczby zawartych małżeństw w porównaniu z rokiem poprzednim niż na wsiach (o 3,0%). Na 1000 ludności przypadało 5,4 małżeństw (podobnie jak w kraju), czyli o 0,4 więcej niż rok wcześniej. Wskaźnik ten w miastach wyniósł 5,5 (w 2004 r. – 5,0), natomiast na wsi 5,3 (w 2004 r. – 5,1). Pod względem terytorialnym w 2005 r. najwięcej zawartych małżeństw zarejestrowano w podregionie centralnym śląskim (59%), natomiast najwyższy wzrost liczby małżeństw w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano w podregionie rybnicko-jastrzębskim

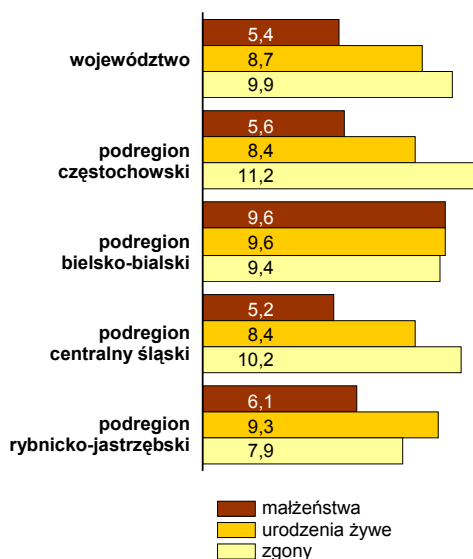
(o 9,1%) i tam też wystąpił najwyższy wskaźnik zawartych małżeństw na 1000 ludności (6,1).

Od dwóch lat nieznacznie wzrasta liczba dzieci urodzonych w województwie śląskim. W 2005 r. **liczba urodzeń żywych** wyniosła 40,8 tys. (więcej urodziło się chłopców – o 1,1 tys.), tj. 11,2% wszystkich noworodków w kraju. Liczba ta wzrosła o 1,6% (629 dzieci) w stosunku do danych z 2004 r. (w kraju wzrost wyniósł 2,3%). Wzrasta liczba noworodków urodzonych zarówno w miastach, jak i na wsi, przy czym w porównaniu z 2004 r. większy wzrost nastąpił w miastach. Podobnie jak rok wcześniej, więcej dzieci (78%) urodziło się w miastach niż na wsi. Liczba urodzeń na 1000 ludności w 2005 r. zwiększyła się w stosunku do 2004 r. i wyniosła 8,7, przy czym różnica w natężeniu urodzeń między miastem a wsią była podobna jak w poprzednim roku. W miastach wskaźnik ten wyniósł 8,6 (w 2004 r. – 8,4), natomiast na wsi – 9,0 (w 2004 r. – 8,9). Najwyższy współczynnik urodzeń wystąpił w podregionie bielsko-bialskim (9,6), a najniższy w podregionach: częstochowskim oraz centralnym śląskim (8,4).

W 2005 r. zarejestrowano 46,3 tys. **zgonów** (12,6% w skali kraju). W porównaniu z 2004 r. liczba ta wzrosła o 1,6% (724), przy czym wyższy wzrost liczby zgonów wystąpił w miastach (1,8%), niż na wsi (0,9%). Wzrost liczby zgonów w większym stopniu dotyczył kobiet niż mężczyzn. W 2005 r. zmarło 21,7 tys. kobiet, tj. o 2,6% więcej niż rok wcześniej, natomiast liczba zgonów mężczyzn wyniosła 24,6 tys., tj. o 0,7% więcej niż w 2004 r. Liczba zgonów na 1000 ludności wyniosła 9,9 (w 2004 r. – 9,7); w miastach wskaźnik ten był nieco wyższy i wyniósł 10,0 (w 2004 r. – 9,7) natomiast na wsi ukształtował się na poziomie 9,6 (w 2004 r. – 9,5). Najwyższy współczynnik umieralności wystąpił w podregionie częstochowskim (11,2), a najniższy w podregionie rybnicko-jastrzębskim (7,9).

W porównaniu z rokiem poprzednim zmalała liczba zgonów niemowląt (o 1,9%), które, podobnie jak rok wcześniej, stanowiły 0,7% ogólnej liczby zgonów.

Ruch naturalny na 1000 ludności w 2005 r.

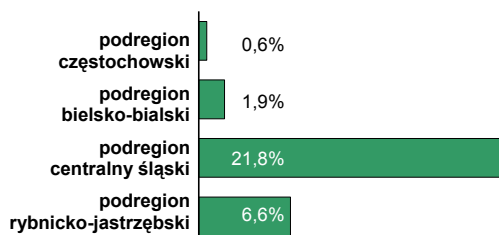
Nadal utrzymuje się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń czego efektem jest ujemny **przyrost naturalny**. W 2005 r. wyniósł on minus 5552 (w kraju – minus 3902) i był niższy od notowanego w 2004 r. o 95. Nie miało to jednak wpływu na wskaźnik na 1000 ludności, który, podobnie jak w poprzednim roku wyniósł minus 1,2 (w miastach – minus 1,4, na wsi – minus 0,6). Wskaźnik ten charakteryzował się znacznym zróżnicowaniem terytorialnym.

Podregiony	Przyrost naturalny	Przyrost naturalny na 1000 ludności
Częstochowski	-1517	-2,8
Bielsko-bialski	178	0,3
Centralny śląski	-5101	-1,8
Rybnicko-jastrzębski	888	1,4

W 2005 r. odpływ ludności z województwa śląskiego przewyższał jej napływ, czego efektem było ujemne saldo migracji. Odnotowano 45,5 tys. **zameldowań na pobyt stały** (10,5% w skali kraju), tj. o 0,6% mniej niż rok wcześniej. Większość ludności napływowej, podobnie jak w 2004 r., stanowiły kobiety (52,4%) oraz osoby mieszkające w mieście (ponad 70%). Wśród nowozameldowanych, przybywający z zagranicy stanowili 2,7% (w kraju – 2,2%), wśród nich przeważali mężczyźni (59,2%). W 2005 r. dokonano 54,2 tys. (12,2% w skali kraju) **wymeldowań z pobytu stałego**, tj. o 0,3% mniej niż w 2004 r. Podobnie jak w przypadku napływu, wśród

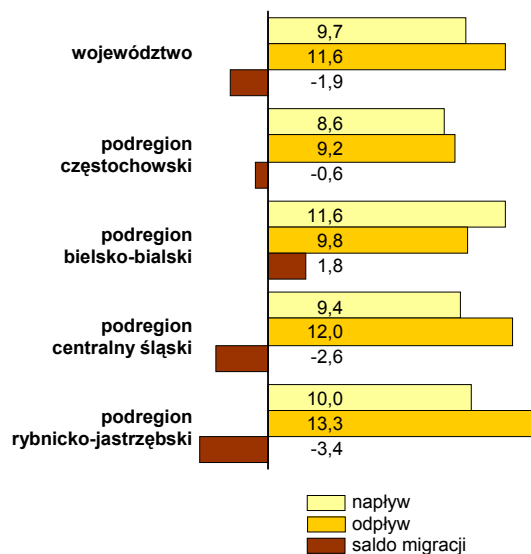
ludności wymeldowanej przeważały kobiety (52,1%) oraz generalnie ludność wymeldowana z obszarów miejskich (81,9%). Osoby wymeldowane za granicę stanowiły 12,6% ogółu wymeldowanych (w kraju – 5,0%), z czego 53,6% to mężczyźni. Ponad 5-krotnie więcej osób opuściło województwo za granicę niż z zagranicy napłynęło.

Emigranci według podregionów w 2005 r.
kraj = 100

W 2005 r. **saldo migracji** stałej wyniosło minus 8698 (w 2004 r. – minus 8592). W kraju jego wartość wyniosła minus 12878. Ujemne saldo migracji wystąpiło tylko w miastach (minus 11962), natomiast na terenach wiejskich było ono dodatnie (3264), choć niższe od notowanego rok wcześniej, co świadczy o przemieszczaniu się ludności z miast na wieś.

Ruch wędrowkowy na 1000 ludności w 2005 r.

Wszystkich zainteresowanych zachęcamy do skorzystania z publikacji dostępnych
w **Wydziale Udostępniania Informacji US Katowice**

Opracowanie: Beata Walaszek, Andrzej Marks – Wydział Analiz
Opracowanie graficzne: Andrzej Marks – Wydział Analiz